

Sygn. akt II CZ 139/11

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H. D.

przy uczestnictwie J. B. i innych,

o dział spadku i zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2011 r.,

zażalenia uczestnika postępowania G. C.

na postanowienie o kosztach zawarte w pkt. 2 postanowienia

Sądu Okręgowego

z dnia 27 kwietnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd drugiej instancji, w pkt 2 sentencji postanowienia z dnia 27 kwietnia 2011 r. zasądził od G. C. na rzecz Z. S. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję, oddalając w pkt 1) sentencji apelację G. C. O kosztach postępowania odwoławczego Sąd ten orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego zaskarżył zażaleniem uczestnik postępowania G. C., wnosząc o zmianę postanowienia poprzez orzeczenie o nieobciążaniu go kosztami zastępstwa procesowego za postępowanie drugoinstancyjne.

Żalący powołuje się na wyjątkowo trudną sytuację materialną i wywodzi, że w tej sytuacji Sąd powinien skorzystać na podstawie art. 102 k.p.c. z możliwości nieobciążania go kosztami zastępstwa prawnego za II instancję, czego nie uczynił.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Uprawnieniem Sądu w postępowaniu nieprocesowym, wynikającym z art. 520 § 2 k.p.c., jest m.in. możliwość nałożenia obowiązku zwrotu w całości kosztów postępowania na jednego z uczestników, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub interesy ich są sprzeczne.

Wydając zaskarżone postanowienie o kosztach postępowania odwoławczego Sąd drugiej instancji wskazał jako podstawę jego wydania art. 520 § 2 k.p.c. Żalący nie kwestionuje zaistnienia przesłanek określonych tym przepisem i pozwalających na jego zastosowanie, lecz bezzasadnie przypisuje Sądowi powinność skorzystania z art. 102 k.p.c., będącego podstawą odstąpienia od zasady związania rozstrzygnięcia o kosztach postępowania z wynikiem sporu.

Tymczasem wymaga podkreślenia, że to czy w okolicznościach konkretnej sprawy spełniona jest przesłanka wystąpienia „wypadków szczególnie uzasadnionych” zależy nie od oceny strony, ale od swobodnej oceny Sądu, który powinien kierować się poczuciem własnej sprawiedliwości. Sąd nie jest jednak zobowiązany do wskazywania przyczyn dla których nie dopatrył się możliwości

skorzystania z odstępstwa od zasady rozstrzygania o kosztach postępowania i zastosowania przepisu będącego wyjątkiem od tej zasady. Subiektywne przekonanie uczestnika postępowania o swojej racji, jednak odmiennie ocenionej przez Sąd odwoławczy, nie może stanowić podstawy do żądania zastosowania art. 102 k.p.c. ani dowodzić istnienia powinności tego Sądu zastosowania wymienionego ostatnio przepisu (postanowienia SN z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 111/09, niepubl.; z dnia 27 stycznia 2010 r., II CZ 75/09, niepubl.; z dnia 27 stycznia 2010 r. II CZ 87/09, niepubl.; z dnia 13 stycznia 2007 r., I CZ 110/07, niepubl.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekła jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.